

Lerums
kommun

VERKSAMHETSPLAN 2024 KOMMUNSTYRELSEN

Verksamhetsplan fastställd vid sammanträde 2024-07-17 dnr KS23.314

Planen uppdaterad efter beslut om internkontrollplan 2024-03-13 dnr KS23.257

LERUM.SE

Verksamhetsplanens syfte

Verksamhetsplanerna bygger på den av kommunfullmäktige årligen beslutade drift- och investeringsbudget för nästkommande år och med plan för de två följande åren. I budgeten anges nämndernas inriktningar för mandatperioden och deras prioriteringar för kommande budgetår. Varje nämnd ska utifrån gällande reglemente samt inriktningar och prioriteringar i budget fastställa verksamhetsplaner för 2024. Arbetet ska präglas av helhetssyn och med utgångspunkt för hela mandatperioden. Utgångspunkten i budgeten är ledordet ansvar med satsningar inom välfärd, trygghet, ekonomi och näringsliv.

Agenda 2030

Lerums kommun använder Agenda 2030 som språk, verktyg och ramverk för prioritering i budget och verksamhetsplan. I all styrning av kommunens verksamheter ska perspektiv och strategi anpassas i förhållande till de globala målen i Agenda 2030. Utvecklingen i kommunen ska vara hållbar och ske med beaktande av målen tolkade till Lerums kommuns lokala förutsättningar och ambition. Kommunstyrelsen och övriga nämnder har ett grundläggande ansvar för att bidra till budgetens övergripande inriktning och koppla det till uppdrag och utvecklingsbehov.

Mål och indikatorer inom Agenda 2030 konkretiseras till relevant nämnd och verksamhetsplan genom koppling till utvalda nyckeltal som är baserade på respektive nämnds grunduppdrag.

Uppföljning

Kommunfullmäktige beslutar om budget och flerårsplan i november månad. Utifrån kommunfullmäktiges beslut ska styrelse och nämnder fördela budgetram inom sin verksamhet, arbeta utifrån kommunfullmäktiges inriktning och prioriterade inriktningar, grunduppdrag samt styrdokument. Nämndernas beslut om verksamhetsplan ska anmälas till kommunfullmäktige för information.

De politiska inriktningarna och driftsekonomin följs upp första tertialet (april), delårsrapport (augusti) och verksamhetsberättelse och årsbokslut (december). Utöver det görs månadsrapporter med fokus på ekonomi vid två tillfällen under året (februari och oktober). Månadsrapporterna och tertialrapporten rapporteras till kommunstyrelsen. Delårsrapporten och årsredovisningen rapporteras till kommunfullmäktige. Uppföljningen ska vara fokuserad på uppnådda resultat och förflyttningar framför genomförda aktiviteter.

Vid befarat underskott ska beslut om åtgärder fattas med syfte att inte överskrida de ekonomiska ramarna.

Uppföljning av Agenda 2030 sker i delårsrapport och årsredovisning på helhetsnivå där kommunens samlade förflyttning mäts i kommun- och regiondatabasen Kolada. Jämförelser sker dels med kommunens egen utveckling, dels med andra kommuner. Helhetssyn är viktigast varför kommunens samlade förflyttning och utveckling är överordnad och styrande framför de enskilda nämndernas förflyttning.

God ekonomisk hushållning och därtill kopplade mål följs upp i tertial- och delårsrapport samt i årsredovisningen.

Uppföljning av kommunens internkontroll samt uppföljning av privata utförare sker inom ramen för verksamhetsplanerna från och med 2024.

Kommunstyrelsens grunduppdrag och framgångsfaktorer

Grunduppdrag

Grunduppdraget ger en sammanfattande beskrivning av den verksamhet som nämnder och styrelse ska bedriva med utgångspunkt från reglemente, lagar, förordningar och föreskrifter. Utöver detta gör kommunen egna vägval och prioriteringar i kommunens budget.

Varje nämnd och styrelse har ansvar att bedriva en effektiv och kvalitativ verksamhet med utgångspunkt i sitt grunduppdrag. I detta uppdrag ingår även att arbeta med systematisk kvalitetssäkring och vidareutveckling.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen. Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till kommunfullmäktige.

I kommunstyrelsens ansvarsområde ingår bland annat kommungemensamma funktioner som leder, styr och ger stöd i gemensamma verksamhetsområden. Ekonomi håller samman kommunens planering- och uppföljningsprocesser samt redovisning, upphandling och finansfrågor. HR har den samlade kompetensen inom personalområdet och styr och leder HR-processerna, hanterar utbetalningar av lön och arvoden samt stöttar flera verksamheter med bemanning av vikarier. Övriga kommungemensamma funktioner är till exempel kommunikation, IT, digitalisering, trygghet- och säkerhetsarbete, hållbarhets- och folkhälsofrågor, juridik, registratur, nämndadministration, kommunarkiv och kundcenter KomIn.

Kommunstyrelsen har också ansvar för Plattform Lerum, översiktsplanering, strategisk lokalförsörjning och trafikförsörjning, inklusive kollektivtrafik, vuxenutbildning, arbetsmarknad/sysselsättning, näringsliv, besöksnäring och turism. Vidare är kommunstyrelsen kommunens anställningsmyndighet, arbetslöshetsnämnd och arkivnämnd. Kommunstyrelsen har även ansvar för räddningstjänst som sköts av Räddningstjänsten Storgöteborg, RSG.

Framgångsfaktorer för att fullfölja grunduppdraget

Kommunstyrelsens ledande och samordnande roll

Kommunstyrelsen har en särskild ställning i och med styrelsens ledande och samordnande roll samt styrelsens uppsiktsplikt gentemot kommunens nämnder och bolag. Helhetssyn och gemensam struktur och arbetssätt för styrning och ledning av hela kommunkoncernen ger goda förutsättningar för utveckling och effektiv resurshantering.

Strategisk kompetensförsörjning för ett hållbart arbetsliv

Strategisk kompetensförsörjning handlar om kommunens förmåga att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare och syftar till att fortlöpande säkerställa rätt kompetens för att nå verksamhetens mål och tillgodose behov på kort och lång sikt. Arbetet med kompetensförsörjning och god arbetsmiljö är en gemensam angelägenhet för kommunens alla verksamheter då delarna utgör helheten i kommunens arbetsgivarvarumärke.

Attraktivt näringslivsklimat

Genom ett attraktivt och fungerande näringsliv skapas goda förutsättningar för företagande, entreprenörskap och ökad sysselsättning samt möjlighet att erbjuda feriejobb och instegsjobb för ungdomar. Kommunen behöver tillsammans inom sina olika verksamhets- och myndighetsområden ge bra möjligheter för näringslivet att etablera sig och att växa utifrån infrastruktur och servicebehov.

Trygghet och säkerhet

Alla ska känna sig trygga och säkra i Lerums kommun oavsett tid och plats på dygnet. Den upplevda tryggheten ska öka genom att skapa hållbara, rena och tillgängliga miljöer i hela Lerums kommun samt att aktivt arbeta med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Det uppnås genom god samverkan med myndigheter, näringsliv och civilsamhälle.

Verksamhetsutveckling genom digitalisering och ökad digital mognad

Verksamhetsutveckling genom digitalisering handlar om att på ett ändamålsenligt sätt ta vara på digitaliseringens möjligheter för att ge invånarna bästa möjliga välfärd, service och tjänster

med fortsatt hög kvalitet. Tillsammans med en hög digital mognad i organisationen kan kommunen förverkliga nyttan av digitaliseringens möjligheter.

Agenda 2030-mål av relevans för kommunstyrelsen

Målen i Agenda 2030 är integrerade och odelbara. De hänger ihop och inget mål ska nås på bekostnad av något annat. Lerums kommun arbetar med samtliga globala mål och nämnderna bidrar på olika sätt till måluppfyllelse enligt en prioritering där primär påverkan är mål som verksamheten arbetar med i det dagliga arbetet, sekundär påverkan är mål som i hög grad är relevanta i verksamheten och övrig påverkan är mål som påverkas av nämndens arbete och utveckling.

Utifrån det breda grunduppdraget berörs kommunstyrelsen som nämnd på ett eller annat sätt av samtliga mål inom Agenda 2030. Baserat på kommunstyrelsens ansvarsområden utifrån reglementet har en prioritering gjorts enligt ovan. Mål 8, 9 och 11 står ut som primära för kommunstyrelsen, både i egenskap av relevans och att de är breda och inkluderar ett flertal perspektiv från övriga mål och utifrån kommunstyrelsens övergripande ansvar för ekonomi och personal samt ansvar för näringsliv, översiktsplanering och strategisk trafikförsörjning. Urvalet av mål som har en betydande grad av sekundär och övrig påverkan motiveras därutöver av kommunstyrelsens helhets- och tillsynsansvar.

Indikatorer

Indikatorerna visar utvecklingen på en övergripande nivå och utgår i första hand från grunduppdrag och framgångsfaktorer, men även nyckeltal i kommun- och regiondatabasen Kolada som visar kommunernas genomförande av Agenda 2030 har beaktats. I samband med uppföljning av verksamhetsplanen ges en fördjupad analys kring resultatet och verksamhetens måluppfyllelse.

Indikatorer	2021	2022	2023	Prognos 2024 (ökande/minskande/bibehållen nivå)
Hållbart medarbetarengagemang, HME (Index 0-100), totalt kommunen	79,2	78,8	79,8	Ökande
Sjukfrånvaro samtlig månadsavlönad personal (%)	9,0	9,3		Minskande
Svenskt näringslivs ranking, upplevt företagsklimat, placering	109	130	86	Minskande
Kundnöjdhet, SKR:s Insiktsmätning, NKI (index 0-100), företagares nöjdhet med kommunens service	75	72	76	Ökande
SKR:s Öppna jämförelser, Trygghet och säkerhet*	16	8		Bibehållen
Digital mognad i förvaltningsorganisationen (DIMIOS)	44%	47,1%	50,6%	Ökande

* Sammanvägt värde av personskador, utvecklade bränder i byggnader, anmälda våldsbrott samt anmälda stöld- och tillgreppsbrott

Prioriterade inriktningar 2024 samt plan för genomförande

Nedan följer kommunstyrelsens prioriterade inriktningar för 2024 enligt Budget 2024 med plan för 2025 och 2026 samt med plan för genomförande av de prioriterade inriktningarna.

- Analysera kompetensförsörjningsbehovet, anpassa arbetssätt samt utveckla chefer och medarbetare för att klara välfärdsuppdraget nu och i framtiden. Det ska finnas tydliga förväntningar och mål för verksamheten, chefer och medarbetare.

Plan för genomförande:

Kommunstyrelsen ska anta en kompetensförsörjningsstrategi var syfte är att skapa en gemensam riktning och säkerställa att kommunen organiserar och utvecklar den kompetens som krävs för att tillsammans nå uppsatta mål.

- Verksamhetsutveckla genom digitalisering för att klara välfärdens utmaningar.

Plan för genomförande:

Sedan digitaliseringslabbet startades upp under 2023 har flera digitaliseringsinitiativ identifierats. Genom att utveckla en projektportfölj för digitaliseringsinitiativen skapas förutsättningar att utveckla och implementera projekten.

Ett arbete om den digitala arbetsplatsen har startats upp under 2023 och kommer att fortgå under 2024. Initiativet är en del i att utveckla ledning- och styrningsarbetet i en digital tid.

- Avsluta kommunens medlemskap i organisationer och samarbeten som inte berör kommunens kärnverksamhet i enlighet med framtagna inventering och prövning.

Plan för genomförande:

Inventering av medlemskap och samarbeten ska fortgå och utifrån inventering kommer de som inte bedöms nödvändiga att avslutas. För det fall något medlemskap eller annat samarbete kräver politiskt beslut kommer de att lyftas upp för beslut i den nämnd vars verksamhetsområde det berör.

- Utvärdera den politiska organisationen i syfte att ta fram förslag på förtydliganden inom befintliga reglementen för tydligare styrning och ledning eller förändringar inom befintlig nämndstruktur.

Plan för genomförande:

Den politiska organisationen ska utvärderas i två steg.

Den ena delen innefattar att utreda om det finns behov av justeringar i befintliga reglementena utifrån nämndernas ansvarsområden i syfte att förtydliga och förenkla. Den andra delen innefattar att utvärdera nämndorganisationen i sin helhet för att se om det finns anledning till förändringar inför kommande mandatperiod.

Den tredje delen innefattar att utvärdera kommunens engagemang i bolag och medlemskap i organisationer som kommunen väljer politiska representanter till.

- Utveckla kommunens kontrollplaner i syfte att säkra en effektiv förvaltning och undvika allvarliga fel och skador i det systematiska riskanalyserarbetet på förvaltningsgemensam nivå samt sektorsnivå.

Plan för genomförande:

Kommunstyrelsen ska följa upp hur nämnderna följer upp sina kontrollplaner i enlighet med det av kommunstyrelsen antagna reglementet. En samlad analys utifrån respektive nämnds uppföljning kommer att göras.

- Stärk styrningen av Lerum Energi AB genom uppföljning av implementering och efterlevnad av antaget nytt ägardirektiv.

Plan för genomförande:

Kommunstyrelsen ska genomföra en utvärdering av efterlevnaden av nytt ägardirektiv. De frågor som bolaget utgår från i sin information till kommunstyrelsen ska standardiseras för att ägaren ska kunna följa utvecklingen på ett tydligare sätt.

- Utreda efterlevnad av antagna ägardirektiv i övriga kommunala bolag och föreslå eventuella åtgärder.

Plan för genomförande:

En genomlysning av aktuella ägardirektiv för kommunens samtliga delägda kommunala bolag ska genomföras och för det fall genomlysningen föranleder behov av revidering kommer de att lyftas för beslut. För det fall utredningen så visar kommer ett förslag på styrdokument för styrning av delägda kommunala bolag att tas fram.

- Genomföra åtgärder för att Lerums kommun ska få Sveriges bästa näringslivsklimat enligt ranking från Svenskt Näringsliv och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR:s), insiktsmätning. I det arbetet ska näringslivsstrategiska programmet revideras och beakta den höjda ambitionsnivån.

Plan för genomförande:

Det näringslivsstrategiska programmet kommer att revideras i syfte att skapa ökad tydlighet i målet att få Sveriges bästa näringslivsklimat. Vidare ska bestämmelser till näringslivsrådet tas fram och beslutas i syftet att skapa tydlighet i rådets uppdrag och sammansättning.

Kommunstyrelsen ska även bevaka att planeringsstrategin, som samhällsbyggnadsnämnden bereder, inkluderas med ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för näringslivsutveckling.

- Stärka kommunens uppsökandearbete vad gäller första kontakt med företag.

Plan för genomförande:

Förutsättningar ska skapas för att varje nystartat företag, eller företag som flyttar till kommunen, är väl medvetna om kommunens ambition att leverera bra service.

- Inför kategoristyrning i upphandlingar i syfte att kommunen ska vara en relevant kund och partner för våra leverantörer.

Plan för genomförande:

Kategoristyrning kommer ske successivt då en stor del av arbetet ska ske inom verksamheternas befintliga ramar. Implementeringen är en lärprocess där kommunen över tid bygger upp en ökad förmåga och kunskap.

- Identifiera, automatisera och digitalisera arbetsrutiner inom välfärd-, ärende-, plan och bygg- samt ekonomihantering.

Plan för genomförande:

Digitaliseringslabbet bidrar till att digitalisera arbetsprocesser och identifiera vilka ytterligare processer som påverkas i digitaliseringen i syfte att skapa synergieffekter.

- Ta fram ett inriktningsdokument för att säkerställa användandet och attraktiviteten av Garveriet-området.

Plan för genomförande:

Kommunstyrelsen kommer att anta ett inriktningsdokument med fokus på att utveckla destinationen och binda ihop Garveriet-området med Floda centrum.

- Stärka samarbetet med August Abrahamsons stiftelse i syfte att utveckla Nääs till ett attraktivare område för besöksnäringen.

Plan för genomförande:

En plan för att öka attraktiviteten och skapa bättre förutsättningar för en kommersiell bärighet ska tas fram i samarbete med stiftelsen.

- Intensifiera kommunens arbete att möjliggöra sysselsättning, genom praktik och arbete, för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden som ett led i att minska bidragsberoende och utanförskap.

Plan för genomförande:

Kommunen arbetar systematiskt för att personer som står utanför arbetsmarknaden ska rustas till arbete och att tiden med behov av ekonomiskt bistånd därmed minskar. En del är att i högre utsträckning arbeta med näringslivet för att kunna tillsätta arbetskraft.

- Etablera en familjecentral i varje större tätort.

Plan för genomförande:

En skrivelse med kommunens viljeinriktning att etablera ytterligare en familjecentral, utöver befintliga familjecentraler i Floda och Gråbo, ska lämnas till Västra Götalandsregionen (VGR). Med utgångspunkt i viljeinriktningen förs sedan en dialog med VGR angående start av en familjecentral i Lerum.

- Genomföra åtgärder för att öka den upplevda tryggheten i Lerums kommun och följa upp det i SKRs: öppna jämförelser.

Plan för genomförande:

Kommunstyrelsen har inrättat ett trygghetsråd vars syfte är att, i samarbete med polis, verka för att öka tryggheten och minska brottsligheten i kommunen. Rådet ska samordna det förebyggande arbetet bland annat genom att skapa en lägesbild över brottsligheten i kommunen. Lägesbilden skapar grund för en åtgärdsplan.

- Genomföra åtgärder för att öka säkerheten och krisberedskapen i Lerums kommun.

Plan för genomförande:

Åtgärder ska genomföras inom ramen för det av fullmäktige antagna styrdokumentet för krisberedskap och med utgångspunkt i ansvarsprincipen, närhetsprincipen och likhetsprincipen.

Åtgärderna innefattar bland annat att identifiera samhällsviktiga delar i kommunens verksamheter, upprätta kontinuitetsplaner och etablera trygghetspunkter.

- Genomför åtgärder samt skapa utökad samverkan mellan skolan, socialtjänsten, polismyndigheten samt andra aktörer i syfte att minska tillgången på narkotika i skolmiljön.

Plan för genomförande:

Det inrättade trygghetsrådet är ett samarbetsorgan mellan kommun och polis. Rådet sammanträder 2-4 gånger per år och kommer att bemannas med representanter från bland annat utbildning och stöd och omsorg i syfte att kartlägga och identifiera åtgärdsbehov.

En ansökan om statliga medel från Brottsförebyggande rådet ska göras där bidraget, för det fall det fås, ska användas till att genomföra brottspreventiva insatser riktade mot barn och unga genom bland annat utbildning och sociala insatsgrupper.

- Genomföra effektiva klimatåtgärder för att minska kommunens klimatavtryck utan att försvåra för kommuninvånarens vardagspussel.

Plan för genomförande:

Arbetet med att genomföra effektiva klimatåtgärder samordnas främst genom Kommunernas klimatlöften inför 2024–2026.

Om inget annat anges sker uppföljning av de prioriterade inriktningarna i kommunens ordinarie ekonomi- och verksamhetsuppföljning.

Inriktningar för mandatperioden

Nedan följer kommunstyrelsens inriktningar för mandatperioden enligt Budget 2024 med plan för 2025 och 2026.

En attraktiv och stimulerande arbetsgivare

Lerums kommun finns till för sina kommuninvånare. För att möjliggöra det och leverera en sådan god välfärd och service som möjligt behöver kommunen vara en attraktiv och stimulerande arbetsgivare som lockar professionella och kompetenta medarbetare.

Att hitta rätt medarbetare med rätt kompetens pekas på många håll ut som välfärdens största utmaning. Brist på arbetskraft i kombination med ökade krav på välfärden innebär att det inte enbart handlar om att rekrytera fler. Nya arbetsätt behöver komma på plats för att utveckla och tillvarata rätt kompetens inom den befintliga organisationen och dess medarbetare.

I arbetet med kompetensförsörjningen finns även möjligheten att utöka arbetet med att digitalisera välfärdstjänster. På så sätt kan välfärden bli både effektivare och få bättre kvalitet, och rekryteringsbehovet kan minska. Sveriges Kommuner och Regioner har undersökt hur förskolelärare, lärare, undersköterskor, sjuksköterskor, socionomer och läkare upplevt nya arbetsmetoder med digitala verktyg. En stor majoritet menar att det har fungerat bra men arbetet med digitala verktyg ställer nya krav på medarbetarna. Lerums kommun behöver därför erbjuda kompetensutveckling i användandet av digitala verktyg.

I Lerums kommuns budget för år 2023 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att påbörja arbetet med att ta fram en hållbar kompetensförsörjningsstrategi. Uppdraget gavs med anledning av att det krävs ett helhetsgrepp kring frågan om kompetensförsörjning. I och med det arbetet har flera viktiga områden identifierats. Vi tar nu ytterligare steg för att göra Lerums kommun till en attraktivare arbetsgivare. För att rusta kommunen att klara nuvarande och framtida utmaningar är det viktigt att utveckla chefer och medarbetare. Genom att bland annat tydliggöra förväntningar och mål skapas bättre förutsättningar att

bidra och ta ansvar i sina olika uppdrag samt öka sysselsättningsgraden inom förvaltningen. På så sätt fortsätter vi det långsiktiga arbetet med heltid som norm.

Lerums kommuns personalpolitik ska starkt präglas av vår vilja att minimera sjukfrånvaron. Kommunens effektivitet och leveransförmåga är beroende av medarbetarnas hälsa och välmående. Kommunen ska präglas av ett öppet klimat mellan medarbetare och chefer och rehabilitering ska snabbt erbjudas i syfte att medarbetaren ska kunna komma tillbaka till arbetet. En tydlig rehabiliteringskedja är därför viktig.

En effektiv, förutsägbar och demokratisk styrning och ledning

2023 har på många sätt varit ett år av omställning vad gäller den politiska organisationen samt den övergripande politiska målstyrningen. En helt ny politisk organisation har införts vilket har skapat en effektiv, förutsägbar och framför allt demokratisk styrning och Agenda 2030 används som språk, verktyg och ramverk för prioritering i budget, verksamhetsplan och annan styrning. Strategiska dokument som utgår från Vision 2025 har börjat revideras och tjänsteskrivelser är numera tydligt kopplade till Agenda 2030.

De nya nämnderna har skapat framdrift och bättre kontakt mellan kommuninvånare och förtroendevalda på ett sätt som de gamla samråden eller utskotten aldrig lyckades med. Samtidigt är vår gemensamma strävan att alltid bli bättre, tydligare, transparentare och mer demokratiska i den politiska organisationen. I det arbetet behöver kontinuerliga utvärderingar ske av den politiska organisationen för att skapa så tydliga reglementen som möjligt. Även omprövning inom befintlig nämndstruktur behöver löpande ske för att hitta en så optimal organisering som möjligt. Att förändra organisationen kan aldrig vara ett mål i sig utan snarare ett medel för att skapa bättre ledning och styrning.

Lerum Energi AB har fått ett nytt ägardirektiv. Implementeringen av ägardirektivet är viktigt för styrningen av bolaget så att det kan säkerställa en stabil och självbärande ekonomi med en tillfredsställande soliditet som möjliggör ett långsiktigt agerande. Bolaget kan då utföra sin verksamhet så att den bidrar till kommunens arbete för att främja utveckling och tillväxt till mesta möjliga nytta för medborgarna i kommunen. Sådan utveckling handlar bland annat om god energiförsörjning och ett innovativt omställningsarbete på ett ekonomiskt hållbart sätt. Koncernens utdelning till ägaren ska, i enlighet med ägardirektivet, uppgå till 25 procent av koncernens resultat efter skatt. Det är viktigt att bolaget bedriver sin verksamhet ekonomiskt självbärande utan kommunala bidrag.

Andra delar i kommunens styrning och ledning behöver dock bli tydligare. Ett förändringsarbete gällande det systematiska riskanalysarbetet är redan påbörjat. I det arbetet har redan kommunstyrelsen beslutat att uppföljningsprocessen kopplat till kvalificerade välfärdsbrott ska hanteras inom ramen för intern kontroll från och med 2024. Att få en systematik i framtagandet av risken är viktigt för att arbetet ska bli en naturlig del i det kommunala uppdraget. Varje nämnd ansvarar för att se till att de har en tillräcklig intern kontroll men kommunstyrelsen har, genom antaget reglemente, ett särskilt uppdrag att också ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll. Kommunstyrelsen behöver därför utveckla kommunens kontrollplaner i syfte att identifiera ytterligare relevanta utvalda risker i det systematiska riskanalysarbetet på förvaltningsgemensam nivå samt sektorsnivå.

En stabil ekonomi i balans

Sveriges ekonomi går kräftgång. Arbetslösheten förväntas öka, byggtakten minskar, inflationen stiger, räntorna ökar och personal- samt pensionskostnaderna går uppåt. Det finns fortfarande en osäkerhet när inflationen kommer mättas av, om Riksbanken

kommer fortsätta höja räntan samt hur människors köpkraft och vilja till sparande kommer att påverkas. Den här budgeten är därför en långsiktig budget med bra strategier och god kostnadskontroll med ambitionen att på sikt skapa utrymme för att kunna sänka skatten. På många sätt kräver dock det skärpta läget en övervintring för att fortsätta att satsa på välfärden.

I ledet att förbereda kommunens ekonomi för övervintring startade kommunstyrelsen en inventering och prövning av kommunens medlemskap i olika organisationer och samarbetsorgan med utgångspunkt från kommunens kärnverksamhet år 2023. Syftet var att frigöra resurser för att i stället kunna satsa på kärnvälfärden. Ett annat led i det arbetet som startade samma år var att säkerställa tydliga bolagsstyrningsprinciper med ökad avkastning till kommunen samt att införa och avsätta medel i en resultatutjämningsreserv som nu kan ge oss en möjlighet att utjämna resultat över en konjunkturcykel i syfte att skapa ordning och reda i ekonomin. Det var med andra ord viktiga åtgärder.

Vidare ska effektiviseringen av arbetsrutiner ses över för att spara tid och pengar. En sådan åtgärd är att vidareveckla e-handelssystem liksom arbetet med att automatisera och digitalisera arbetsrutiner. Det öppnar upp för frigörande av resurser som i stället kan läggas på vård, skola och omsorg.

Sveriges bästa näringslivsklimat

Lerums kommun ska vara en serviceorganisation med ett myndighetsansvar som genom sin effektivitet och service lockar fler företag att etablera sig samt att befintliga ges möjlighet att växa och expandera. Genom ett förbättrat näringslivsklimat skapar vi fler arbetstillfällen och ökade skatteintäkter som stärker kommunens ekonomi och möjlighet att bygga ut vård, skola och omsorg.

Lerums kommuns näringslivsklimat blir allt bättre. Föregående år fick vi vårt bästa resultat på 15 år i Svenskt Näringslivs företagsranking, vi ökade med 44 placeringar och därmed mest i hela Göteborgsregionen, och vi fortsatte att stiga i SKR:s insiktsmätning. Ambitionen är dock att bli bäst i Sverige och därför behöver det näringslivsstrategiska programmet uppdateras för att beakta denna målsättning.

Vi har ökat vårt strategiska arbete med markförvärv och strategiska markinköp i syfte att skapa goda förutsättningar för vårt näringsliv. På så sätt skapar vi möjligheterna för spännande och intressanta platser som präglas av liv, rörelse och trygghet. Ett sådant exempel är kommunens köp av Garveriet som inte bara frigjorde resurser inom den kommunala ekonomin utan också möjliggjorde för ny restauratör, nya arbetsplatser och säkrad kommunal välfärd i området.

Mer verksamhetsmark- och lokaler behöver dock komma fram och i det arbetet har vi nu tagit fram ett samverkansavtal med Partille kommun där vi gemensamt går fram med ambitionen att anlägga ett 1,5 miljoner kvadratmeter stort verksamhetsområde i Jeriko. Genom det politiska ställningstagandet ökar vi möjligheten för människor att jobba i sin hemkommun och vi kan minska utpendlingen, öka skatteintäkterna och möjliggöra för fler att starta företag.

Verksamhetsmark och lokaler är dock inte allt. Kommunens upphandlingar behöver utformas så att fler företag kan vara med och ge anbud med syftet att möjliggöra för fler lokala företag att medverka. Vi ska därför införa kategoristyrning i upphandlingar. Vi ska även arbeta mer uppsökande med vår företagslots. Vi kan inte förvänta oss att företag kommer att kontakta kommunen utan kommunen behöver arbeta uppsökande med information. Redan idag kontaktas nyetablerade företag i kommunen men vår ambition är att en uppföljning sker efter första informationsutskick i syfte att etablera kontakt, tydligt

informera om vad för service som finns samt bjuda in till näringslivsfrukostar och samhällsbyggnadsfrukostar.

Trygghet, säkerhet och beredskap i en orolig tid

Sverige befinner sig i en alltmer orolig och osäker värld. Ryssland inledde en invasion av Ukraina den 24 februari 2022, påverkanskampanjer ökar mot Sverige i och med NATO-ansökan, den upplevda otryggheten breder ut sig i och med skjutning och sprängningar och den 17 augusti beslutade Säkerhetspolisen att höja terrorhotnivån i Sverige från tre till fyra på en femgradig skala. Allt det här påverkar även Lerums kommun och ställer krav på tydliga och konkreta åtgärder som tar våra kommuninvånarens säkerhet och oro på allvar. Det handlar om frihet, trygghet och säkerhet.

I Lerums kommun finns det närmare 60 skyddsrum varav 26 ägs av kommunen. Under 2023 gavs samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att göra en inventering av kommunens skyddsrum. Efter inventeringen påbörjade iordningställningen av samtliga för att de ska vara brukbara inom 48 timmar. Ytterligare åtgärder behöver dock komma på plats för att stärka kommunens beredskap. Kommunstyrelsen får därför i uppdrag att genomföra åtgärder för att öka säkerheten och krisberedskapen i Lerums kommun. Sådana åtgärder är att utbilda förvaltningsledningen i radiokommunikation för effektiv ledning, skapa beredskap för att kunna införa en upplysningscentral vid kris samt införa en krisstödsgrupp med företrädare från kommunen, räddningstjänsten samt andra relevanta aktörer.

Lerums kommun ska arbeta vidare med åtgärder för att öka den upplevda tryggheten. Tillståndsansökningar för trygghetskameror i Gråbo har skickats in till Integritetsskyddsmyndigheten och ansökningar om nya LOV3-områden pågår. Narkotikahundar inom rättspsykiatri på Sahlgrenska universitetssjukhus genomför sökningar i kommunens grundskolor och på Lerums gymnasium som ett led att hålla kommunens ytor fria från narkotika. Kommunen har tillsammans med Lerum Energi tagit ett stort steg vad gäller ljussättningen på flera av kommunens tidigare mörka platser och kommunen är anmäld till Sveriges Kommuner och Regioners nätverk för hot, hat och våld mot förtroendevalda. Även beslut om införandet av ett trygghetsråd har tagits.

Ytterligare åtgärder ska dock tas för att fortsätta stärka det trygghetsskapande arbetet. Ökad samverkan mellan skola och socialtjänst ska ske via Plattform Lerum och SSPF med ett tydligt mål att minska tillgång till narkotika. Arbetet med Mini-Maria ska stärkas och de ska kunna etablera sig även i Lerum. Därtill ska ANDTS information till årskurs 7 tas fram och informationsbroschyrer ”Prata med din tonåring” ska fortsätta i årskurs 6–9.

Lerums kommuns ytor ska hållas rena och snygga. Många ytor saknar dock kommunen rådighet över. Sådana platser är exempelvis våra stationer. Kommunen behöver, i dialog med Trafikverket och Västtrafik, säkerställa att de sköter de här ytorna genom att förtydliga skötselavtal alternativt se över möjligheten att ta över genomförandet av skötseln med finansiering från Västtrafik eller Trafikverket.

En infrastruktur att lita på

Oavsett färdmedel ska det vara enkelt att resa inom kommunen såväl som till och från kommunen. Det ställer krav på en samhällsplanering som anpassas till samtliga transportmedel oavsett om det handlar om cykeln, tåget eller bilen. På så sätt skapar vi levande samhällen som sätter människans behov i centrum. Genom möjligheten att enkelt resa inom kommunen ökar också förutsättningarna att få ihop vardagspusslet och att handla lokalt. I det arbetet ligger Trafikstrategin fast.

Alla som kan jobba ska också jobba. Det ställer dock krav på en infrastruktur som går att lita på. På många sätt är så inte fallet idag. Västra stambanan men sina två spår skapar allt för många kapacitetskonflikter. Det blev allt tydligare under pandemin när sträckan Göteborg-Alingsås var den enda sträckan i Sverige som fortfarande hade kapacitetskonflikter trots att arbetspendlingen minskade markant. Vi behöver därför säkerställa att två ytterligare spår kommer på plats genom att en lokaliseringsutredning påbörjas. Lokaliseringsutredningen ska peka ut vilka möjligheter och hinder som finns för att möjliggöra utökad kapacitet. Detta blir viktigare i och med Västtrafiks nuvarande planer att ställa in samtlig parallelltrafik till och från Lerums kommun samt nedläggningen av Aspedalens station. Vi ska agera för att försvara och stärka regionens kollektivtrafik i Lerums kommun. Det innebär även att säkerställa att Floda station blir tillgänglig för alla. Trafikverket är en nyckelaktör i och med att de äger stationerna. Kommunen ska dock ligga på för att säkerställa att allt fler har möjligheten att ta tåget från samtliga av våra tågstationer. Vidare ser vi att väginfrastrukturen på många håll blivit bättre i Lerums kommun. Ny rondell vid Kastenhofsmotet och i Olstorp bidrar med bättre trafikflöden, mindre trafikstockningar och mindre utsläpp. Mer finns dock kvar att göra. Ett helhetsgrepp gällande trafikförsörjningen i centrala Lerum har beställts där även Hulan-rondellen ingår och en åtgärdsvalsstudie har beställts gällande nytt trafikmot i centrala Lerum. På sikt ser vi dock ytterligare behov av ett trafikmot mellan Kastenhof och Floda och vi ser behov av en ny tvärled öster om Lerum i nord-sydlig riktning. Det öppnar för effektivare och säkrare resor för bil och kollektivtrafik.

Vi vill att väg 190 och även befintlig sträckning av Härskogsvägen, med flera, förbättras. Gång- och cykelleder utvecklas i en rad sträckningar. Bland annat är det viktigt med ny GC-väg längs Olstorpsvägen.

Ett hållbart samhälle för människor, planeten och välståndet

Lerums kommuns arbete med miljö och klimat blir effektivare och bättre tack vare korrekta politiska prioriteringar. Det visar inte minst det senaste årets förbättrade resultat i olika rankingar. När tidningen Dagens Samhälle nyligen rankade Sveriges kommuner och dess hållbarhetsarbete kom Lerum på en fjärdeplats. I tidningen Aktuell Hållbarhets ranking, Sveriges årliga kommunranking, klättrar Lerums kommun från plats 100 till plats 35. Det är resultatet av 2023 års arbete med de 17 globala målen på en lokal nivå. Mer ska dock göras.

Vi ska minska utsläppen tillsammans med näringslivet genom att årligen göra insatser så som industriell symbios, driva gemensamma projekt eller på andra sätt samverka med näringslivet för minskade utsläpp. I det arbetet ska vi även inkludera lantbruket som samarbetspart och fokusera på företagens klimatomställning i miljötillsyn. Vår energiplan ska uppdateras och omfatta lokal produktion, tillförsel, distribution och användning av energi. I vårt arbete med upphandlingar ska vi identifiera vilka upphandlingar som har störst klimatpåverkan och arbetar strategiskt och systematiskt för att minska klimatpåverkan samt säkerställer kompetens för att upphandla med klimathänsyn. Ett helhetsgrepp gällande kommunens inköp ska initieras för att på så sätt underlätta klimatsmarta val.

Det ska därför vara lätt att göra rätt. Tillsammans förlänger vi livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom cirkulära flöden, avtal om reparationer och att samla in samt återbruka produkter. Även cirkulära arbetskläder möjliggörs där vi köper arbetskläder av god kvalitet som lätt kan lagas. Kommunens arbetsplatser inreds därtill i högre utsträckning med cirkulära möbler.

Kommunstyrelsens interna kontroll

Samtliga nämnder har ansvar för den interna kontrollen inom respektive ansvarsområde vilket innebär att försäkra sig om att:

- Verksamheten bedrivs i enlighet med mål, riktlinjer samt föreskrifter.
- Den interna kontrollen är tillräcklig, samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.
- En internkontrollplan baserad på nämndens riskanalys beslutas årligen, vilken avser kommande budgetår.
- Den interna kontrollen följs upp årligen.
- Allvarliga brister i den interna kontrollen rapporteras omedelbart till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen beslutade 2024-03-13 om internkontrollplan med följande risker.

Riskområde	Risk	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Dokument- och ärendehantering	Risk att förvaltningen inte hanterar ärenden och dokument enligt lagkrav och enligt dokumenthanteringsplanen	Följa upp revideringen av dokumenthanteringsplanen. Säkerställa introduktionen för nya medarbetare som berörs.	Delår och helår
Ekonomi	Risk för att inköp och upphandlingar inte sker enligt gällande lagstiftning	Följa upp inventeringen av gällande avtal. Stickprov av direktupphandlingar. Kontroll av hur stor del av inköpen som görs från upphandlade leverantörer (kontroll under en månad)	Delår och helår
Kompetensförsörjning	Risk för brister i kvalitet på grund av svårighet att rekrytera medarbetare med rätt kompetens	Utvärdera process och genomförande av förvaltningens kompetensförsörjningsplan. Följa upp samverkan och utvecklingsarbetet mellan verksamheter och HR.	Delår och helår
Säkerhet	Risk att personuppgifter (exempelvis skyddad identitet) hanteras felaktigt. Risk att incidenter sker och för	Utvärdera rutiner för hantering av personuppgifter.	Delår och helår

Riskområde	Risk	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
	det fall de sker inte anmäls som de ska.		
Säkerhet	Risk för att obehörig får tillgång till information som kan skada person eller kommun genom medarbetares agerande.	Utbildningsinsatser inom informationssäkerhet. Regelbunden information via Insidan till alla medarbetare.	Delår och helår
Säkerhet	Risk för att personal och förtroendevalda utsätts för hot och/eller våld i samband med sitt yrkesutövande eller uppdrag	Uppföljning av förekomst av hot och våld genom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Egenkontroll av följsamhet till riktlinje mot hot och våld Fastställa styrdokument som tydliggör kommunens förebyggande arbete mot hot, hat och våld mot förtroendevalda.	Delår och helår
Välfärdsbrott	Risk för välfärdsbrott till följd av bristande kontroll och uppföljning	Följa upp nämndens systematiska egenkontroll av åtgärder mot välfärdsbrott	Delår och helår
Ekonomi	Risk för felaktiga utbetalningar till följd av felaktiga attester	Attestlista finns. Systemet har inte tillräckligt inbyggda kontroller	Kompletteras i tertiäl-uppföljning 1
Säkerhet	Risk för att obehöriga får tillgång till information som kan skada person eller kommun genom medarbetares agerande.	Rutiner och utbildningsinsatser inom informationssäkerhet. Regelbunden information via Insidan till alla medarbetare	Kompletteras i tertiäl-uppföljning 1

Planering och uppföljning av privata utförare

Kommunfullmäktige har antagit ett program för uppföljning och insyn av verksamheter som utförs av privata utförare, men där kommunen är huvudman. Programmet innehåller mål och riktlinjer för verksamheterna och anger hur dessa och övriga föreskrifter inom området ska följas upp. Programmet beskriver även hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Programmet omfattar upphandlade tjänster eller verksamheter som anses vara av stor betydelse för medborgarna och som utgör en kontinuerlig verksamhet inom nämndens verksamhetsområde, alternativt att tjänsterna utnyttjas återkommande med regelbundenhet.

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde omfattas följande verksamheter av programmet:

- Utbildning i fristående kurser i allmänna ämnen för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning
- IT (drift och support)

Kommunstyrelsen har med programmet som grund utarbetat en planering som visar hur nämnden tänker bedriva arbetet med uppföljning av privata utförare under året (se bilaga 1).

God ekonomisk hushållning

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamheternas nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Kommunen bör över tid uppvisa resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamheter är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

I budgeten anges nämndernas inriktning för mandatperioden och deras prioriteringar för kommande budgetår. Varje nämnd ska utifrån gällande reglemente samt inriktning och prioriteringar i detta budgetdokument fastställa verksamhetsplaner för 2024. Arbetet ska präglas av helhetssyn samt med utgångspunkt från hela mandatperioden. Utgångspunkten för det budgetdokument är det samarbetsavtal ”Ansvar för Lerums kommun” som Moderaterna och Socialdemokraterna har fastställt för perioden 2024 – 2026.

I all styrning av kommunens verksamheter ska perspektiv och strategi anpassas i förhållande till de globala målen i Agenda 2030. Utvecklingen i Lerums kommun ska vara hållbar och ske med beaktande av de globala målsättningarna tolkade till Lerums kommun lokala förutsättningar och ambition. Uppföljning av kommunens utveckling i förhållande till Agenda 2030 ska ske i delårsrapport och årsredovisning.

Lerums kommun ska fortsätta utvecklingen av digitala processer för att tillvarata digitaliseringens fördelar med lösningar som förbättrar servicen till våra kommuninvånare, företag och andra intressenter samtidigt som det ger förutsättningar för effektiva arbetsätt.

Verksamhetsperspektiv

För att nå god ekonomisk hushållning inom kommunens verksamhet ska all verksamhet planeras och bedrivas ur tre perspektiv:

- God ekonomisk hushållning ur ett generationsperspektiv: kommunens verksamhet ska bedrivas på ett sätt som säkerställer att kommande generationer får en bra kommunal service.
- God ekonomisk hushållning ur ett resursutnyttjandeperspektiv: kommunens verksamhet ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt så maximal nytta erhålls med minsta möjliga resursåtgång. Det ställer krav på kommunen att ständigt utveckla och förbättra den verksamhet som bedrivs.

- God ekonomisk hushållning ur ett måluppfylleseperspektiv: de resurser som finns tillgängliga ska användas på ett sätt som gör att verksamheten når kommunens övergripande mål och inriktning.

Generations- och resursutnyttjandeperspektivet förutsätts ligga till grund för kommunfullmäktiges mål vilket medför att måluppfylleseperspektivet är det styrande perspektivet för den verksamhet som planeras och genomförs.

Finansiellt perspektiv

De finansiella nyckeltal som används för målangivelse och jämförelse är:

- Soliditet (inklusive avsättning för pensionsåtaganden)
- Skulder per invånare
- Årets resultat i förhållande till skatteintäkter/nettokostnadsandel

Lerums kommuns modell utgår från jämförelse med en utvald kommungrupp vilket i det här fallet är Göteborgsregionen (GR). Jämförelse och analys sker med utgångspunkt från historiskt utfall, nutid och prognoser. God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv uppnås om kommunkoncernen har en neutral eller positiv position i förhållande till övriga kommunkoncerner som ingår i Göteborgsregionen vad avser soliditet och skulder per invånare.

För att uppnå kommunfullmäktiges mål ska soliditeten överstiga 27,9 procent. För budgetår 2024 uppgår budgeterad soliditet till 28,5 procent. För planåret 2025 uppgår soliditeten till 27,6 procent och planåret 2026 till 27,5 procent. Soliditeten för planåren behöver hanteras i kommande års budgetprocesser eftersom nivåerna understiger gränsvärdet, med nu kända jämförelsetal.

För att uppnå kommunfullmäktiges mål ska skulder per invånare vara lägre än cirka 104 620 kronor per invånare. Budgetår 2024 uppgår budgeterade skulder per invånare till 65 622 kronor per invånare. För planåret 2025 uppgår det till 71 214 kronor per invånare och planåret 2026 till 76 804 kronor per invånare.

För att uppnå kommunfullmäktiges mål ska värdet inte överstiga 98,0 procent under en 10-årsperiod. För budgetår 2024 uppgår nettokostnadsandelen till 100 procent, vilket motsvarar ett nollresultat, det vill säga årets intäkter motsvarar kostnaderna. För planåret 2025 uppgår nettokostnadsandelen till 99 procent och för planår 2026 uppgår det till 98 procent. För tioårsperioden 2017–2026 uppgår den genomsnittliga nettokostnadsandelen till 96,8 procent.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunstyrelsens nettobudget minskar med totalt 3,6 miljoner kronor år 2024.

- Ökade priser och löner: 7,4 miljoner kronor.
- Tillfälliga projekt 2023 som avslutas: -7,0 miljoner kronor
När tillfälliga projekt avslutas kan resurser riktas om. Detta avser en riktad resurs på 1,0 miljon kronor för arbete med ny politisk organisation och 1,0 miljon kronor för utbildning av politiker i nämnder och styrelse efter valet 2022 samt resurser till digitalisering år 2022 och 2023 på 4,0 miljoner kronor och 1,0 miljon kronor för en tillfällig digitaliseringspott.

- Riktade resurser 2024: 4,0 miljoner kronor.
Digitaliseringsprojektet fortsätter 2024 och 4,0 miljoner kronor riktas till digitalisering.
- Utöver det minskas ramen med 8,05 miljoner kronor genom att kommunstyrelsens reserv minskas med 5,0 miljoner kronor samt att det har skett en justering mellan nämnder vilket leder till en minskning totalt sett av kommunstyrelsens ram med 3,05 miljoner kronor.

Produktionsområden 2024

Kommunstyrelsen konkretiserar kommunfullmäktiges beslut om resurstilldelning genom att sammanställa bruttobudget per produktionsområde. Ett produktionsområde samlar verksamheter i verksamhetsområden. Syftet är att underlätta och möjliggöra en effektiv styrning och uppföljning av ekonomi. Inom kommunstyrelsen samlas totalt 13 produktionsområden.

Kommunstyrelse	Brutto intäkt 2023	Brutto kostnad 2023	Budgeterat resultat 2023	Brutto intäkt 2024	Brutto kostnad 2024	Budgeterat resultat 2024
Politisk organisation	0	-7,8	-7,8	0	-6,1	-6,1
Kommundirektör	0,2	-16,5	-16,3	0,2	-13,4	-13,2
Kommunledning och verksamhetsstöd	5,8	-149,2	-143,4	9,7	-158	-148,2
Vuxenutbildning	23,1	-45,4	-22,3	22	-45,3	-23,3
Stöd och utveckling	2,5	-13,2	-10,6	1	-12,6	-11,6
Samhällsplanering	0	-2,8	-2,8	0	-2,9	-2,9
Arbetsliv och stöd	7,2	-17,9	-10,7	9,6	-18,8	-9,2
Räddningstjänst	0	-32,9	-32,9	0	-33,7	-33,7
KS-reserv	0	-10	-10	0	-5	-5
Totalt	38,8	-295,7	-256,8	42,5	-295,8	-253,2

varav nämndinterna intäkter 0,5

Produktionsområdesbeskrivning:

Politisk organisation

Kostnader för kommunstyrelsens sammanträden

Kommundirektör

Kommundirektörens budget

Kommunledning och verksamhetsstöd

Består av följande produktionsområden med underliggande enheter.

Ledning och internservice: sektorsledning, administrativa enheten och kommunikationsenheten

Utveckling och hållbarhet: Utvecklings-stab, IT-enheten, säkerhetsenheten och kundcenter

Ekonomi: ekonomi-stab, ekonomienheten, upphandlingsenheten

HR: hr-stab, hr-enheten och bemanningsenheten

Vuxenutbildning

Vuxenutbildning inklusive svenska för invandrare (SFI) och kommunalt aktivitetsansvar (KAA).

Stöd och utveckling

Plattform Lerum och övergripande arbete med social hållbarhet.

Samhällsplanering

Strategisk trafikplanering och arbete med översiktsplan (ÖP).

Arbetsliv och stöd

Arbetsmarknadsåtgärder och arbetsprövningsenheten.

Räddningstjänst

Medlemsavgift till räddningstjänst Storgöteborg.

KS-reserv

Kommunstyrelsens reserv.